

ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор Центральноукраїнського
державного педагогічного університету
імені Володимира Винниченка

_____ Євген СОБОЛЬ

«29» листопада 2021 р.

**Програми навчальних дисциплін
програми підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників
у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою
«Сучасні наукові та методичні підходи до викладання
дисциплін психологічного циклу»**

Назва програми

**Галузі знань: 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки**

**Модуль. Холістичний підхід у психології: пріоритетні напрямки досліджень
цілісності особистості**

**Назва навчальної дисципліни: Цілісний підхід у психології особистості:
особливості теорії та практики**

Цільовий компонент: засвоєння ключових положень і проблематики сучасної психології особистості; формування основ психологічної компетентності в науково-педагогічних працівників, засвоєння системи знань, принципів, форм, методів і прийомів цілісного підходу у висвітленні проблеми становлення особистості.

Змістовий компонент: теорія та методологія психології особистості; становлення особистості: українська психологічна школа; сучасні соціокультурні та психолог-педагогічні координати розвитку особистості; суб'єктні виміри особистості та процесу надання психологічної допомоги; сучасні реалії перспектив розвитку особистості в світі.

Процесуальний компонент: форми: інтерактивна лекція, методи: проблемного викладу, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід.

Результативний компонент:

ПРН 1. Здійснювати дослідження /творчий проект із застосуванням відповідних методів, підходів

ПРН 2. Підтримувати і стимулювати дискусію та самостійну думку студентів під час навчальних занять

ПРН 4. Готувати до публікації матеріали наукового дослідження відповідно до встановлених вимог

Список рекомендованої літератури:

1. Бохонкова Ю. О. Психологічні основи випереджальної стратегії поведінки особистості: монографія. Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. Луганськ : Ноулідж, 2012. 251 с.
2. Гиллиген С., Дилтс Р. Путешествие героя: Путь открытия себя. М.: Психотерапия, 2012. 320 с.
3. Декарт Р. Рассуждение о методе, чтобы верно направлять свой разум и отыскивать истину в науках. М.: Академический проект, 2011. 336 с.
4. Диференційна психологія / За загальною редакцією академіка С. Д. Максименка. Підручник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2013. 600 с.
5. Ермолаева М. В. Теоретико-методологический анализ развития внутренней позиции личности на протяжении жизненного пути (интеграция возрастно-психологического и субъектного подходов). Мир психологии. 2012. 3 (71). С. 104 – 113.
6. Завацька Н. Є. Системний підхід у вирішенні проблеми реадаптації особистості. Теорія і практика управління соціальними системами, 2010. № 4. С. 30 – 38.
7. Інтегративно-особистісний підхід у психологічній науці: монографія / [Г. О. Балла, О. В. Губенко, О. В. Завгородня та ін.]; за ред. Г. О. Балла Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2012. 206 с.
8. Культуротвірна функція психологічної науки: монографія [Г. О. Балл, Н. А. Бастун, О. В. Губенко, В. В. Депутат, О. В. Завгородня, Ю. М. Крилова-Грек, В. Ф. Литовський, В. О. Медінцев, С. О. Мусатов, І. Є. Раздеоенко]; за ред. Г. О. Балла. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. 264 с.
9. Маслоу. А. Новые рубежи человеческой природы. Перев. Г. Балл, А. Погребский. 2-е изд., испр. М.: Смысл: Альпина нон-фикшн, 2011. 496 с.
10. Савчин М. Дослідження особистості в контексті духовної парадигми психології. Психологія особистості, 2011. N 1 (2). С. 191 – 199.

Назва навчальної дисципліни: Сучасні методи викладання дисципліни «Позитивна психотерапія»

Цільовий компонент: ознайомити науково-педагогічних працівників з теоретичними та практичними положеннями позитивної психотерапії, формування вміння застосовувати їх на практиці. Розкрити сучасні науково-методичні підходи до викладання дисципліни «Позитивна психотерапія»

Змістовий компонент: Основні постулати та особливості викладання дисципліни «Позитивна психотерапія». Алгоритм і техніки консультування у Позитум-підході. Техніка транскультурного підходу. Робота з притчами та метафорами. Позитивна реінтерпретація. Сфери життєдіяльності особистості у позитивній психотерапії. Схема внутрішнього конфлікту особистості і форми їх опрацювання. Моделі для наслідування у позитивній психотерапії. Специфіка опанування алгоритмом роботи з мікро- і макроподіями клієнта. Специфіка і методики навчання студентів п'ятикроковій моделі консультування позитивної психотерапії. Аналіз помилок при опануванні методами позитивної психотерапії.

Процесуальний компонент: *форми:* інтерактивна лекція, тренінгові заняття; *методи:* створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід; *засоби:* презентація.

Результативний компонент:

ПРН 2. Адаптувати викладання навчальної дисципліни відповідно до форми здобуття вищої освіти

ПРН 3. Аналізувати і вдосконалювати власні методи викладання

ПРН5. Підтримувати і стимулювати дискусію та самостійну думку студентів під час навчальних занять

Список рекомендованої літератури:

1. Карикаш В.И., Босовская Н.А., Кравченко Ю.Е., Кириченко С.А. Основы Позитивной психотерапии. Певичное интервью. Черкассы, 2013. 64с.
2. Кісарчук З.Г. Теорія і технології застосування сучасних підходів до психотерапії у вітчизняних соціокультурних умовах: монографія – К. –Кіровоград: Імекс ЛТД, 2014.
3. Основы психологического консультирования в Позитум-подходе / Карикаш В.И., Босовская Н.А., Кравченко Ю.Е., Кириченко С.А. Черкассы, 2009. 52 с.
4. Пезешкиан Носрат, Пезешкиан Навид Как позитивно преодолеть усталость и перенапряжение. С историями для размышления. Перевод с нем. Е.Чистякова. Черкассы: Брама-Украина, 2013. 192 с.
5. Пеньковська Н.М., Шептицький Р.В. Основы психологічного консультування в методі позитивної психотерапії. Тернопіль: Крок, 2014. 286с.
6. Таланов В.Л., Малкина-Пых И.Г. Справочник практического психолога Спб: Сова, М. : ЭКСМО, 2003. 928с.

Інформаційні ресурси

<http://www.ipp.lviv.ua> Інститут Практичної Психології Позитивна психотерапія

<http://positum.lviv.ua> позитивна терапія Львів

Назва навчальної дисципліни: Вияви фіксацій у мотиваційно-глибинному пізнанні суб'єкта

Цільовий компонент: розкрити специфіку вияву суперечностей, які спричинили внутрішній конфлікт, створити умови щодо вирішення їх; здатність пізнати фіксації та здолати опір психологічних захистів у роботі з протагоністом у процесі глибинної психокорекції.

Змістовий компонент:

Зміст категорії «фіксація» у науковій літературі. Види мотиваційної фіксації. Проблема мотиваційної фіксації виявлення інстинктів у людини. Афективна фіксація у психологічних теоріях. Деструктивний змістовий аспект фіксованої поведінки заданої негативною мотивацією. Фіксовані форми поведінки як проблема психологічного консультування, терапії, супервізії.

Процесуальний компонент: *форми:* інтерактивна лекція, заняття групової психокорекції; *методи:* проблемного викладу, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід, інтерактивні; *засоби:* презентація, інформаційні ТЗН.

Результативний компонент:

ПРН 1. Здійснювати дослідження / творчий проект із застосуванням відповідних методів, підходів.

ПРН 2. Аналізувати і вдосконалювати власні методи викладання.

ПРН3. Підтримувати і стимулювати дискусію та самостійну думку студентів під час навчальних занять.

Список рекомендованої літератури:

1. Галушко Л. Я. Виявлення фіксацій у мотиваційно-глибинному пізнанні психіки суб'єкта у процесі АСПП. С. 208 – 221. // Наукова школа академіка НАПН України Тамари Яценко: колективна монографія за заг. ред. акад. Т. С. Яценко. Дніпро: Інновація, 2019. 350 с.

2. Давидова О. В. Закономірності процесу формування антисоціальних установок особистості. *Юридична психологія*, 2015, 1.

3. Новікова К. М. Роль психологічної установки у формуванні девіантної поведінки. *Актуальні проблеми психології*, 2017, 9.13: 179-187.

4. Седих К. В., Зозуль Т. В. Вплив індивідуального еротичного коду людини на її поведінку
Режим доступу
<http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/17029/1/%D0%A1%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%85%20%D0%A4%D0%BE%D1%80%D1%83%D0%BC%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D1%96%D0%B0%D1%82%D1%80%D1%96%D1%97%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D0%BF%D1%96%D1%97%2012-23.pdf>

5. Фільц О. О., Седих К. В., Михайлів С. В. Фіксована уява як механізм виникнення узалежнення. 2018. Режим доступу

<http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/10437/1/Filts.pdf>

Інформаційні ресурси:

<https://mon.gov.ua/ua>

Назва навчальної дисципліни: Лідер і команда: теорія і практика управлінської діяльності

Цільовий компонент: Розвивати лідерський потенціал науково-педагогічних працівників шляхом розкриття сутності процесу викладання на засадах лідерства та опанування ключових методів його реалізації.

Змістовий компонент: Лідерство: інтерактивна взаємодія в системі міжособистісних відносин. Механізми виникнення лідерства у груповому процесі. Освітнє лідерство. Сутність викладання на засадах лідерства. Методи побудови роботи в групі.

Процесуальний компонент: форми: інтерактивна лекція, тренінгові заняття; методи: проблемного викладу, створення ситуації інтересу у процесі викладання, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід, інтерактивні; засоби: лекція-презентація, інформаційні ТЗН, нормативні документи в галузі вищої освіти.

Результативний компонент:

ПРН 1. Здійснювати дослідження / творчий проект із застосуванням відповідних методів, підходів

ПРН 2. Адаптувати викладання навчальної дисципліни відповідно до форми здобуття вищої освіти

ПРН 3. Аналізувати і вдосконалювати власні методи викладання

ПРН 5. Підтримувати і стимулювати дискусію та самостійну думку студентів під час навчальних занять

Список рекомендованої літератури:

1. Дуткевич Т.В., Толков О.С. Техніка управлінської діяльності у закладі освіти: Навч.посібник. К.: КНТ, 2021. 194 с.
2. Калашнікова С.А. Освітня парадигма професіоналізації управління на засадах лідерства: монографія. К.: Київськ. Ун-т імені бориса Грінченка, 2010. 380 с.
3. Карамушка Л.М., Толков О.С. Формування психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін: монографія. Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2013. 260 с.
4. Кучеренко Є.В. Професійне самовизначення майбутнього психолога: теорія і практика: навч.-метод. посібник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2014. 192 с.
5. Психологічні детермінанти розвитку організаційної культури: Монографія /Л.М.Карамушка, О.В.Креденцер, К.В.Терещенко; за ред. Л.М.Карамушки. К.: Педагогічна думка, 2015. 288 с.
6. Савицька О.В., Подуфалова Л.С. Соціально-психологічні чинники та показники професійної адаптації практичних психологів // Збірник наукових праць КПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології ім. Г.С.Костюка АПН України: Проблеми сучасної психології. 2010. Вип.7. 928 с.